

útvarps- og sjónvarpsummæli

Ólavur W. Høgenesen
skrivar

Virðið ivan

Pól Mohr var og vitjaði á einum barnagarði við Kjørbreit herfyri. "Hevði eg vita tað, at eg skuldi her niðan", segði hann, "so hevði eg tikið ein pakka av bomm við".

"Tú kanst fara og keypa ein og koma aftur við honum", svaraði ein drongur, sum helst einki hevur fingið við av tí, tey vaksnu hava lært hann.

"Tú skalt nokk bliva til nakað einaferð", segði Pól Mohr. Har var so straks eitt evni ella bæði tvey, sum vit biða eftir at fáa endavent í føroysku fjølmiðlunum: hvat skal til, fyrri at koma sær fram í samfelagnum? Hvussu høgt av sál og sneitt av sinni fyrri at liva upp til krøvini fyrri at koma sær fram... Og hvat skal til av átrúnaðarlíggum, politiskum, familjerum og øðrum persónligum kabalum, ið skulu ganga upp, fyrri at koma sær fram.

Hitt evnið er ólýdni eila hetta at gera óðrvísi enn onnur vænta og kanska krevja. Sum t.d. drongurin í barnagarðinum. Útvarp ella sjónvarp ella bløðini fyrri alt tað kundu byrjað úti á Tórshavnar Skipasmíðju og spurt, um arbeisfólk, sum eru uppá tvør, nakrantíð kunnu bliva nakað...

Emma Zachariassen, lærari á Kirkju, var eisini uppá tvør. "Verða børnini ikki heimføðingar av at vera her?", spurdi Óssur Wintherieg. "Hvat skilir tú við ein heimføðing?", svaraði Emma og knappliga var tað journalisturin, ið var interview'aður!! Takk havi Kjørbreit-vertimur fyrri, at brotið ikki var klist burtur, tí tað sýndi greitt, hvussu vanabundnir journalistar eru. "Øh, ja, altso... hvussu, tá ið altso... eg hugsi um, at tey ikki hava nakrar javnaldrar at verða saman við...?", var svarið hjá Óssu!!

Eitt umrøðuevni fyrri tíðina er fríkoyringin av stjórnum fyrri skulabókagrunnin. Ein vani hjá

journalistum her á landi er, at meira verður gjørt burturúr persónsheftum ósemjum, tá tær eru á bygð enn í Havn. Journalistarnir eru snøgt sagt ov nær persónunum til at teir tora ella tíma ómakin at fara í holt við evnið. Marghátligt, tá hugsað verður um, at prinsipiella høvuðsorsøkin til, at vit ikki hava fingið lokalt útvarpsfólk er, at tey høvdu ikki dugað at verið uttanvelda í teirra tíðindaflutningi!

Fjølmiðlafólk hava lyndi til at virða ivan og lítið. Í staðin fyrri at brúka hann til konstruktivt forvitni, velja tey oftast lættastu loysnina, og antin verður tað til mikrofonhalding ella einki. Slepjið gykalanini um objektivitit í slíkum færum og konstruerið søguna sjálvi, og latið so okkum um at meta um trúvðið.

Jóhann Mortensen (ráfiskabýtið), Helgi Jacobsen (skatta- og lønarlagið) og Sonni Smith (P-tal) góvu okkum fyrri eina ferð skyld dæmi um, at tað kann vera upplýsandi og ikki einkisigandi at spyrja partarnar í eini sök.

Í sambandi við sendingina hjá Jóhann eins væl og hjá Signari í SvF: teir eins og aðrir lata sær lynda hansara vass og vas og ta niðurgering av journalistum, lurtarum og veljarum, sum vit eru so von við.

Bæði Pauli og Jogvan I. og Jóhann og Signar vita, at reaktiónin hjá Paula er ein misálitisvátan til Jógván I., og her slapp Pauli alt ov lætt.

Armgarð Mortensen hevði eina sending, sum var betri ósønd: evni hennara eru góð mangan, men ov einstáttá. T.d. hevði eg og fleiri við mær ymiskt at leggja aftrat um karismatisku vekingina í 70'unum.

Tórur Mikkelsen gjørdi eina mikrofonhaldarsending av allarversta slag. Ein samrøða við Atla Jensen á Bileftirlitinum, sum var sjálvrós úr enda í annan. Eisini har hevði eg og fleiri við mær okkurt at leggja aftrat.

AIDS-søgan eina ferð aftrat. Hetta eru konflikt-evni, sum hava betri uppiborið. Fjølmiðlafólk kenna ivan á sær í slíkum færum: tey vita, at tað er ivasamur journalistikkur tey gera... tað er mest syndarlígt.

Í annaðvöld ætli eg mær at siggja Kjørbreit. Og eru verimur ikki fámir at ivast í hasum forminum við leypum í leypu, so sløkki eg... Og serliga um teir halda fram við at vera so familierir, at tey uppføra seg sum heima inni hjá mær....

Lesið um ítrótt í

sosialinum

tónavikan

Jákup Magnussen skrivar

«Tónavikan» hevur ikki verið, síðani fyrri páskir, men fer nú aftur at kunna lesast í blaðnum hvønn leygardag. Mangt er hent hesar tvær síðstu vikurnar og fara vit i teiginum hesaferð at hoyra um konsertirnar hjá Ettu Cameron, Hanusi, Eyðuni og Steintóri og Nazareth.

Gospel

Páskadag var eg á gospelkonsert í Tvøroyrar kirkju. Tá vit komu í kirkjuna, hoydu vit mjúkar jazzrútmur. Hetta var ein danskur fyramannabólkur, sum hitaði upp, áðrenn høvuðsnafnið «Etta Cameron» fór at syngja. Bólkurin leikti sera væl, uttan tó at gera ov nógv burturúr, men týðiligt var, at hesir høvdu roynt seg fyrr.

Teir spældu eini trý lög og so kom «Etta Cameron» inn eftir kirkjugólvinum, syngandi gjøgnum trádleysa mikrofon. Hon legði út við vælkenda lagnum «Down By the Riverside», sum nógv hevur verið brúkt til enskan dans í Føroyum. «Etta Cameron» var, sum eg helt, hon fór at vera. Hon sang teir gomlu nekara-trælasangirnar, sum verða róptir «Negro Spirituals». Teir eru sprotinir úr vánaligu korunum hjá trælum handan hav og eru fyrri tað mesta eitt neyðarróp til Guds, ein bøn bygd á eina vón um eina ferð at siggja betri dagar. Nevntast kunnu lög sum «Precious Lord», «Christ is All», «We Shall Overcome» og «Amen».

«Etta Cameron» sang á sama hátt, sum milliónir av fólki hava gjørt fyrr og eisini koma at gera í framtíðini — Negro Spiritual er Negro Spiritual og onki meira, hann broystist ikki.

«The Voices of Joy» kallast kórið hjá «Etta Cameron». Hetta eru sney ungar kvinnur, sum eg gjørdist heilt ovfarin

av. Ongantið fyrr havi eg verið á konsert, har eitt kór syngur so prest, so varierandi og sum fylti so nógv samstundis. «The Voices of Joy» sungu eisini eitt lag einsamallar. Lagið kallast «Joy in My Soul» eitt livligt lag, sum fekk alt fólk at klappa í takt — frálíkt!

Hetta er annars fyrstu ferð, eg havi verið í kirkju, tá fólk klappa og riggaði tað bara væl.

Kirkjan var stúgvandi full henda dag og eg legði til merkis, at eisini fólk úr øðrum samkomu vóru og lýddu á «Etta Cameron» & «The Voices of Joy», sum i samfullar tveir timar so ríkiliga mettaðu tørvin hjá fólki fyrri tónleiki nakrar dagar.

Fólkátónleikur

Tónleikin hjá Hanusi Jóhansen, Eyðuni Nolsøe og Steintóri Rasmussen kenna vit væl, men tað skaðar avgjort ikki at hoyra hann aftur. Hóskvøldið 19. april fór eg niðan í Norðurlandahúsið at hoyra hesar spæla og syngja saman við dananum, tangentleikaranum Niels Martinussen.

Hanus legði fyrri við nøkrum visum, frambornar á hansara vanliga góða Hanusarhátt.

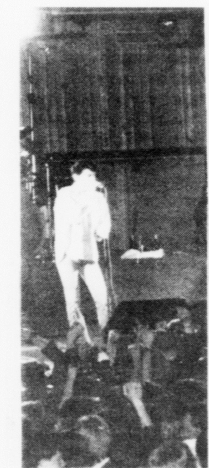
Okkurt av tí hevði eg ikki hoyrt fyrr, ella minnst ikki at hava hoyrt fyrr, t.d. eitt lag týtt úr svensktum.

Hanus syngur um antin skemt ella visur við djúpari meining og er tað altíð so, at hann gevur einum okkurt við til hús aftur.

Eyðun og Steintór høvdu góða hjálp frá Niels Martinussen. Saman skaptu teir eina hugnaliga løtu við tónleiki, vit væl kenna, undantíkið eitt sera gott lag hjá Eyðuni, hann ikki enn hevur givið út á plátu.

Tekniskt var okkurt, ein kundi fylast á, men tað er nú ikki teknikkur.

ið hevur fyrsta prioritet, tá talan er um fólkátónleik.

Nazareth

Stuttligt var at hoyra gomlu fyrmyndirnar «Nazareth» á palli. Ymsar meiningar eru um, hvussu teir kláraðu tað, men eg var sera væl nøgdur við tað, teir útlutu, serliga um ein samanber við «The Sweet», sum vóru her eitt árið.

«Nazareth» framførdu tey lög, eg hevði væntað, teir fóru at gera, og sjálvt um onkur fýltist á ljóðgøðsku og spæl, so haldi eg, at tað var sum eitt ljós afturmóti nógvum øðrum konsertum, ein hevur upplivað her í Føroyum. Teir sluppu væl frá teirra Føroyaferð.

Samanumtikið

hava allr hesar triggjar konsertirnar, eg havi verið til, verið eitt positivt upplivið, hvor á sin hátt. Føroyskur fólkátónleikur, skotskur rokkur og amerikansk gospel innan fyrri tvær vikur, slíkt hendir ikki hvønn manað.

Eg vóni, at vit næstu ferð hava okkurt shugavert at skriva um og verður tað næsta leygardag.

J. MAG.